

Előfizetési árak:

Egész évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyedévre 3 kor.

Egyes szám ára 16 fillér.

Előfizetés a kiadóhivatalban

MAROSUJVÁR

FÜGGETLEN POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
Marosujvár, Hangyaszöv.Kiadóhivatal:
Marosujvár, Hangyaszöv.

Kéziratot nem adunk vissza

Hirdetések felvételnek a
kiadóhivatalban árszabály
szerint.

Felelős szerkesztő: FÜSSY JÓZSEF.

A nyolcadik hadi-
kölcson.

Mire ezek a sorok napvilágot látnak, a nyolcadik hadikölcsönre szóló felhívások már a nagyközönség előtt vannak, rá egy-két nappal az aláírások megkezdődnek, Buzditsunk, lelkesítsünk mindenkit arra, hogy álljon a hazafias ügy mellé s tegye lehetővé olyan diadalát, amely méltó az ország eddigi háborus viselkedéséhez és egyúttal sikeresen mozdíthatja elő nagy háborus céljainak megvalósítását.

Az iszonyu megpróbáltatás végét valamennyien repesve várjuk. Ennek a közös vágyunknak a beteljesedését hozzuk közelebb, ha olyan eredményre segítük a hadikölcsönt, hogy dicső hadseregeink a most folyó küzdelmeinkben semminek se lássák hiányát, ami esodálatos bátorságuk mellé a győzelemhez még feltétlenül szükséges. Egymagában ez is elég ek arra, hogy az állam hívó szavára hallgassunk s tehetségünkhöz képest hozzájáruljunk a hadikölcsön sikeréhez. De emelett szól ezer és egy más ok is. A béke áldása, amely elakadt fejlődésünket ismét életre kelti és felvirágoztatja mindazt a jót, a mit most paragon hevertet és négy év óta szakadatlanul csak pusztít a háboru viharja. Véres és hosszú távollét után babéros harcosaink visszatérése, hogy a béke nyugalma végre megpihentesse lelküket és testüket. És legfőképp a tudat, hogy ha mindenki megteszi mivel sokat zaklatott hazájának tartozik, az ellenségeinknek adott kegyetlen lecke után nem egy hamar feledkezik el bármely faj-

zat is a költő tanításáról, hogy — „ne bántsd a magyart!”

Most is könnyű szerrel eleget tehetünk az állam hívásának. A háborus kereset terményért, iparcikkért és minden más rendű munka gyümölcséért annyi pénzt hajtott, hogy hova fordítása sokakat zavarba ejt s jövedelmük könnyelmű elpocsékolásába viszi. Ott van a hadikölcsön, annál jobban és biztosabban semmi sem fizet. Fektesse abba nélkülözhető pénzünket, amivel így nem eszünk az anyagi jövőt alapozhatjuk meg magunk és gyermekeink számára, hanem egyúttal arra a föl-emelő érzésre is jogot váltottunk, hogy a magyar dicsőség és jobb jövőnk felvirradásában nekünk is van részünk.

A malmok rendszabályai.

Ujabb szigorítás a közélémezés érdekében.

Még 1916 nak novemberében becsajtott ki a Tisza-kormány egy rendeletet az összes malmokra vonatkozólag az örlési arány s az örlési vám megállapítása tárgyában.

Mint a legtöbb háborus rendelet, ez sem lett azzal a rigorozitással végrehajtva, melyet a közélémezés egyre fokozódó nehézségei megköveteltek, bár büntető rendelkezéseket is tartalmazott, egészen az üzem megszüntetéséig.

Azóta szerveztettek a közélémezési kormánybiztosságok a közélémezés együtettív és demokratikussá tétele szempontjából s így az annyira káros tulkapások megrendszabályozása e terén is sürgősen kívánatosá vált.

Mint illetékes forrásból értesülünk, az erdélyi részek közélémezési kormánybiztossága: Inezedy Joksmann Nándor a közelmúltban kénytelen volt a vámorló malmokra vonatkozó szabályokra nézve a legszigorubb rendelkezéseket életbeléptetni,

különös tekintettel az örlési tanusítványok förtetlen kötelességére, a vámgabona jogellenes fölhasználására, annak közszükséglet alóli elvonására.

Óva figyelmeztetünk tehát mindenkit, malomtulajdonosokat, gazdákat és magánosokat eme a tizenegy kemény pontba foglalt rendelkezések betartására, melyeknek minden malomban feltűnő helyen kifüggesztve kell állaniok, hogy a köz érdekében, de saját maguk érdekében is alkalmazkodjanak ezekhez.

A közérdek oltalmazása hazafias kötelesség, — a magán érdek megvédése keesület és súlyos birságok kérdése, annál is inkább, mert a 90861/1918 sz. ministeri rendelet úgy intézkedik, hogy a mely malom a büntetések daczára sem felel meg az elrendelt szabályoknak, bezárható, vagy hatósági kezelés alá vehető szükség esetén.

A közélémezési kormánybiztos által kibocsátott rendszabályok nagyjában a következők:

Szemes termény magrat csak örlési tanusítvány ellenében szabad a malomnak feldolgozni és csak annyit, amily mennyiségről a tanusítvány szól.

A vámmalomban vagy annak telepén levő helyiségben örlési tanusítvány nélkül semmiféle termény nem tárolható még akkor sem, ha nem felörles, hanem csak tisztítás végett vitték a malomba.

Pénzért örölni tilos. A malom minden termény után 10% vámot tartozik szedni s a malomtulajdonosok vagy bérlő tartozik vámkeresményét a legközelebbi vasutálomáshoz, vagy az ennél nem távolabb fekvő körzeti malomba díjmentesen beszállítani.

Az örlési tanusítványok, készletbe jelentő lapok és az ellenőrzési könyvecske vonatkozó lapja minden hó 1-én és 15-én a Haditermény kirendeltséghez beküldendők, illetve a beküldés végett és egyéb nyilvántartási teendők bevezetése céljából a községi előljáráságoknak átadandók.

Jegyezzünk a nyolcadik hadikölcsönre.

MIT KIABÁLTOK?

NÉVJEGYEK

legelegánsabb s legolcsobb árakban készítettnek

Füßy J. könyvnyomdájában Tordán.

MIT KIABÁLTOK?

A kicsi tekintetes úr.

— Bakó János ellenőr úrnak ezereiteltet. —

Férfit éneklek, hőst a legjavából,
Ujvár városából és a mérőházból,
Hire beszárnyalta a távol külföldet,
Tudnillik a sáros, bortermő felvincet.
Hoasszu, téli estén szól a rege róla.
Mert nagy vitéz volt a — vinci fogadóba,
Kakastollas, fényes kalpagja volt neki,
(A nyakába esett, a fáma beszéli.)
Panganétja bőszen döngette a földet.
A tordai hid se lát ily csöndért többet.

A hősi életnek lón egyszer csak vége,
Nem kaptak csakót a csöndér úr fejére.
Vitézi tettekért érmet adtak neki,
(Hogy csak krumpliból volt? — semmi
[babám, semmi!]
Itthon aztán mivel megszokta a puskát:
Vadász lett, bejárta Nagylakot és Csongvát.
Ezt is abbahagyta, a puskát elhanyta,
Mert szörnyen fölment a — piaci nyul ára.

Ritkán, (minden másnap!) bemegy a csár-
[dába,

Király Rezső huzza, ő faktusra járja.
S mikor hazaballag — baktat dudálásra,
Nyitva bár a kapu, — a kerítést mássza.
Ha kérde, mit keres kora hajnaltájban
Fenn a kerítésen, kiszakadt nadrágban,
Szörnyű büszkén mondja: ellenőr vagyok hát
Ellenőrzöm a — kakaskukorékolást!

Marosujvár, 1918. június hó 13.

Nemtudomky.

Háromszáznegyven millió a tisztviselők ruhaszegélye.

A képviselőház tegnap d. e. rövid ülést tartott. Szász Károly elnök fél 11 órakor nyitotta meg az ülést.

Popovics Sándor pénzügyminiszter beterjesztette a budgetprovizoriumról szóló javaslatot, amely október végére terjedő időre kér felhatalmazást a kormány számára. Popovics Sándor pénzügyminiszter előterjesztette az indemnitásról szóló törvényjavaslatot. A javaslatban legfontosabb mint általános érdekű intézkedés az, amely újabb felhatalmazást ad a kereskedelmi miniszternek, hogy az államvasutak, a posta, távirda és tábvészélő alkalmazottait njabb előléptetésben részesítse.

A második fontos intézkedés, amelyet a javaslat tartalmaz, az, hogy jóváhagyást kér a kormány azon elhatározásához, hogy a köztisztviselők ruhaszegélyének céljaira 340 millió korona összeget bocsáthasson rendelkezésére.

A ház a javaslatot a pénzügyi bizottság elé utasította.

Szterényi József kereskedelmi miniszter mutatta be jelentését az 1917. évi refrakciókról.

A ház ezután elhatározta hogy ma tartja a legközelebbi ülését, amelyen interpellációkra is sor kerül.

Laehne Hugó a bolgár képviselők látogatásának ivszonzásáról, a német szerződésről és mezőgazdasági bajokról, Batthányi Tivadar gróf a lengyel kérdésről, Hódy Gyula egy középiskolai tanárt ért inzultusról mondanak interpellációkat.

A Piavenél visszavertük az olaszokat

A Piave alsó folyásánál ismét megihusult az olaszok két előretörése, A Ferensela szakadéknál is visszavertünk ellenséges felderítő osztagokat.

Albániában Corsától északnyugatra a franciák támadásait újból megkezdtek.

A vezérkar főnöke.

HIREK.

— **Deckerle tanácskozása a horvát képviselőkkel.** Budapostrol telefonálják; A képviselőház tegnapi ülésére nagy számmal érkeztek horvát képviselők, akikkel a Folyosókon hosszasan tanácskozott. A horvát képviselőknek Wekerlével való értekezlete holnap délután ről 5 órakor lesz.

— **Előléptetés.** A m. kir. pénzügyminiszterium Bakó János marosujvári m. kir. mázsatisztet ellenőrré nevezte ki Szigetkamarára. Az előléptetés híre nagy örömet keltett, mert olyan embert ért, aki szorgalmával, nem köznapi egyéni tulajdonságaival, méltán rászolgált erre. A társadalom minden rétegének kedvelt tagja volt Bakó mázsatiszt, mesterkélten, egyszerű és őszinte modorával embertársainak meleg szeretetét, szorgalmával, föltétlen megbízhatóságával hivatali feljebbvalóinak elismerését érdemelte ki. Eltávozását élénken sajnáljuk. A midőn szívesen üdvözljük előléptetése alkalmából, egyben kívánunk neki jövő állomáshelyén minden jót. (k. s.)

— **Itt a VIII-ik hadikölcsön.** A pénzügyminiszter intézkedéséhez képest a VIII-ik hadikölcsön jegyzése e hó 10-én kezdődik és négy hétig tart. Ezuttal nem 2, hanem csak 1 címlet kerül kibocsátásra és gedig 5 és fél százalékos.

Itt említjük meg, hogy a Magyar Országos Biztosító Intézet Hadikölcsön biztosító osztályának erdélyi központja f. hó 9-én Tordán értekezletet tartott, melyen a központ körzetéből minden megbízott megjelent. Marosujvárról Kovács Sándor, a Han-

gya üzletvezetője vett részt. Különös figyelmébe ajánljuk olvasóinknak az intézett feltűnően előnyös feltételeit s azt a páratlan áldozatkészséget, melylyel minden 1000 kor. jegyzés után 22 koronát ad az özvegyek és árvák javára. Az intézet a Hadsegélyző Hivatal ellenőrzése alatt áll. — A 9-én megtartott értekezlet után a megjelenteket az erdélyi központ főfelügyelője, a kedves és agilis Gárdonyi Sándor látta vendégül a Korona éttermében.

— **Kalálozás.** Köpeczi dr. Bocza József nyugalmazott vármegyei főorvos és kórházigazgató, Alsó-Fehér vármegye törvényhatósága bizottsági tagja, életének 80-ik évében f. év május 31-én elhunyt. Az elhunytban, aki általános műveltségű, tudománykedvelő orvos volt, Fejes Aron rektor-professzor apósát gyászolja.

— **Országos vásár.** Junius 21-én országos vásár lesz Tordán. Ezen az egy napon lesz a kirakó, gyapja és állatvásár is. Az állat-felhajtás korlátozva nincs.

— **A Marosujvári Hangya-szövetkezetben** f. hó 4-én ejtette meg a leltározást Török Károly központi főellenőr. A mérleget f. hó 8-án tartott igazgatósági gyűlésen terjesztette elő. A leltár a főellenőr kijelentése szerint kitűnően sikerült, amiben nagyrésze van a helyi Hangya kitűnő igazgatóságának és felügyelő bizottságának, ugyszintént a szövetkezet minden elismerésre méltó, gondos és fáradhatatlan könyvelőjének és pénztárnokának Stibor Gusztáv m. kir. mázsatisztnek és Boczkó Kornél közs. pénztárnoknak. Az igazgatóság — elismerése jelül — a Hangya személyzetének háborus pótlékát felemelte.

— **A Magyar Országos Biztosító Intézet** hirdetésére felhívjuk lapunk olvasóinak figyelmét.

— **A 21-sek Nagynyeden.** A kolozsvári 21-ik honvéd gyalogezred július 6-án és 7-én Nagynyeden az ezred elárvult családjai és a nagynyedi népkonyha javára népünepélyt rendez. A népünepélyen, melynek élén báró Bánffy Kázmérné főispánné áll, a 21-ik gyalogezred zenekara is közreműködik.

— **A Polgári Olvasókör** f. hó 8-án dr. Jancsó Ödön elnöklete alatt választmányi gyűlést tartott, melyen özv. Kállay Károlyné lemondása folytán megüresedett, kezelői állásra Szabó Ferencet választották meg.

— A tisztviselők egyelőre ruhagyógyeget kapnak. Budapestről jelentik: Az indemnitási törvényjavaslat, amit a pénzügyminiszter legközelebb a képviselőház elé fog terjeszteni, beavatott helyről szerzett értesülés szerint intézkedéseket tartalmaz a tisztviselők, tanítók és általában a közalkalmazottak ruhabeszerzési segélyéről. Ez intézkedések szerint a tisztviselők és közalkalmazottak a maguk számára 750 koronás, ezénkívül családtagnaként 400—400 koronás ruhabeszerzési segélyekben fognak részesülni. A tisztviselők egyéb kívánságainak teljesítésére ebből az alkalomból nem, csak más alkalommal fog sor kerülni.

— Dohány a mezőgazdasági munkások részére: A Gazdasági Egyesületek többszöri sürgető kérésére a pénzügyminiszter ur. Önagyméltósága Egyesületünk részére június hóban esedékes 130 000 csomag 25 gr.-os munkás pipadobányt utalt ki, melyet Egyesületünk a vármegye gazdái között a foglalkoztatott munkások számának arányában fog június hó vége felé kiosztani. Egyben kilátásba helyezte, hogy aug. havában kb. ugyanily mennyiségű dohányt fognak ismételtelen rendelkezésükre bocsátani. A kiosztás módjáról annak idején alkalmas módon tájékoztatni fogjuk a gazdaközönséget. Egyesületünk különben a szükséges lépéseket megtette, hogy amennyiben lehetséges a rendelkezésükre bocsátandó dohánymennyiség jelentékenyen fölemeltesse.

— Háborús pótdíj a postán. A hivatalos lap ma közli a kereskedelmi miniszter rendeleteit, a mely a postai küldemények, táviratok és a távolsági telefonbeszélgetések után szedendő háborús pótdíjakról intézkedik. A postai pótdíj június 15-én lép életbe és a következők: Levélért és zárt levelezőlapért belföldre (Ausztriába, Bosznia-Hercegovinába, Németországba és Bulgáriába, valamint az általunk megszállt területekre) a sulyra való tekintet nélkül 5 fillér, levelekre tehát 20 grammig 20 fillér értékű bélyeget kell ragasztani. A 8 filléres levelezőlapra pótdíjként 2 filléres bélyeg ragasztandó. Nyomtatványért 50 grammon alul 2, 50 grammon felül 5, árumintáért 5, értéklevélet 10, csomagért 20, postautalványért 5, csekkfizető utalvány kifizetéséért 10, táviratért 20, távolsági telefonbeszélgetésért az első zónában 10, a többi zónában 20 fillér jár. Díjmenteséget élvező küldemé-

nyekért, táviratért és telefonbeszélgetésért a pótdíjat nem kell fizetni.

— A Kolozsvár—gyulai vasutvonalnak Torda-Aranyos vármegyén keresztül Nagyenyedig való kiépítése érdekében a kormányhoz felíratott intézet Torda-Aranyos vármegye a múlt héten tartott közgyűlése, A kereskedelmi és iparkamara által is támogatott vasutvonal létesítése igen fontos e három vármegye fejlődésére nézve, közgazdasági, ipari és kereskedelmi szempontból egyaránt.

— Dániában lefolyt általános választásokra a nők gyakorolták választójogukat. Négy nő került be a parlamentbe. (A Nő e. folyóiratról.)

— Páris felé. A nagy erővel és hatalmas lendülettel megkezdett nyugati német offenzíva nem lanyhuló energiával diadalról-diadalra halad előre s máris nagy területet és temérdek hadi zsákmányt, municiót hódított el Franciaországtól, mely most gyönyörű fővárosát: Párist védi minden erejével a mindinkább összecsúszó titáni ostromgyűrű rettenetes nyomása ellen. A naponta előre haladó győzelmes német hadak már csak 50 kilométernyi távolságra vannak Páristól, melyből a lakosság pánikszertűn menekül, mert a messze-hordó németágyúk és repülőgépek naponta bomba-údvözetekkel árasztják el a rettegő francia fővárost.

— Cséplőgépek és fűtők felmentése. A honvédelmi miniszter rendelete értelmében folyó évben is felmentik december 31-ig a cséplőgépeket és fűtőket. A felmentettek ellenőrzése ebben az évben szigorúbb lesz. Felmentésre annak van igénye, aki ilyen címen tavaly is felmentett volt.

— Juniusi fagyok. A héten 3 án és 5 én éjjeli fagyok voltak, amelyek a paradicsom-, paprika-, bab-, burgonyában számottevő károkat okoztak. A fagy által okozott károk az idő előre haladottsága és a szárazság miatt alig potolhatók.

— Az Est útjára a könyvterjesztés terén. Az Est kiadóhivatala a magyar könyvkiadás szolgálatába állította hatalmas szervezetét. Az Est hétről-hétre közli mindazokat a könyveket, amelyeket Magyarországon adnak ki és ezek mindegyikéből Budapestben. Az Est központi kiadóhivatalában (Budapest, VII. Erzsébet-rt. 18 20) és vidéken Az Est minden bizományosánál raktárt tart. A könyv gyorsan és olcsón jut a közönséghez.

Kiadó FÜSSY JÓZSEF

! Zongora !

Egy jókarban levő, kevesett használt zongora, kitűnő gyártmány eladó Marosújváron. Érdeklődni lehet Szabó Albert, m. kir. főbányatanácsos, főbányahivatali főnök úrnál.

Áldozzunk a tüdővész elleni akció javára !

Kin és gyötrellem

az élete az örökös t. u. székfájás mellett. Ne kizsákmányozza magát tovább és hozassa meg azonnal a kiváló RIABALZSAMOT, mely már 3 napi használat után gyökeresen és fájdalom nélkül irtja ki a tyukszemet, nyomtalanul eltünteti mindenemü borkeményedést és szemölcsöt. A hola és köszönőiratok ezrei bizonyítják a szer kiválóságát. Ára jóval olcsóbb, mint a téglapénz. Ként 1 korona 75 fill., 8 téglapénz 4 kor. 50 fill. 7 K. 50 f. Láb, kéz és hónalj tisztítására.

használatja a kitűnő „ITA” hintőport és azonnal megszabadul ettől a kellemetlen betegségtől. Egy doboz ára 1 kor. 75 fill., 3 doboz 4 K. 50 fill. Szétküldés naponta. Kapható az egyedüli készítőnél: Dr. Kémény Miklós, Kassa, postafiók 11/v.

Szőlővesszőket

fényes eredménnyel csak

faszénporban

termelhet.

Termeljen ap. faszénnel.

Faszén csomagolva v. ömlesztve és faszénpor

kapható:

Weisz és Vidor cégnél
Budapest, Józsefvárosi teher
p. u. Kőbányai-ut 8. kapu.

Ruhafestés!

vegyileg legtökéletesebben

fest és tisztít

férfi, női és gyermeköltönyöket

ifj. Puskás Gyula, Nagyenyed
Vasut-utca 1 szám.

Nagyenyedben bevált a harctéren kúszóköl és általában mindenkinél mint legjobb

fájdalomcsillapító bedörzsölés

meghűlés, rheuma, köszvény, influenza, torok-, mell- és hátfájás stb. esetében

Dr. Richter-féle

Horgony-Liniment.

csapadékos

Horgony-Pain-Expeller

Üvegje K. -80, 140, 200.

Kapható gyógyszerárakban vagy közvetlenül az „Arany oroszlán” című Dr. Richter-féle gyógyszerárakban. Prága I. Kálváriastr. 8.

Készítési módja.

Magyar Országos Biztosító-Intézet R. T.

Hadi és hadikölcsön biztosítási osztálya.
A m. kir. honv. miniszterium **Hadsegélyző**
Hivatalának ellenőrzése alatt
Az elesettek özvegyei, árvái érdekében és javára.

MAROSUJVÁRI KIRENDELTSÉG:

Kovács Sándor Hangyaszövetkezeti
üzletvezetőnél **MAROSUJVÁR.**

Telefon

ELFOGAD: hadi és hadikölcsön biztosításokat.

Hadikölcsön jegyzések az alant felsorolt életbiztosítással kapcsolatosan felvételnek:

Hadikölcsön biztosítások 10.000 koronáig orvosi vizsga nélkül.

Hozomány és neveltetési járadékbiztosítás hadikölcsönnel kapcsolatosan korlátlan összegig.

Takarék és gyermek hadikölcsön biztosítás 1000 koronától bármely összegig orvosi vizsga nélkül.

Kiházasítási hadikölcsön biztosítás orvosi vizsga nélkül 10.000 koronáig.

Hadirokkantság esetére szóló pótbiztosítás orvosi vizsgálat nélkül.

Telefon

Kérjen
prospektust!

**HADIKÖLCSÖN BIZTOSÍTÁSOK FELVÉTELNEK
BÁRMELY ÖSSZEGIG.**

**Előnyös
feltételek.**

VILÁGRA-SZÓLÓ-ÚJ DONSÁG!

Lurion
CIPÖKRÉM-VIASZK

Öt perc alatt
egy adag Lurion cipőkrém-viaszkból
bárki egy negyed kiló legfinomabb
cipőcrémet főzhet
ÁRA 2-K. MINDENÜTT KAPHATÓ!
Montonviaszk-Művek-Részvénytársaság.
BUDAPEST, VILÁNDRÁSSY UT. 74.

Hirdessünk a Marosujvárbán

MEGNYILT!

Kolozsváron, Mátyás király-tér 13 szám
alatt

Universó
kozmetikai intézet,

hol a mai kór legmodernebb igényeknek megfelelő következő követelések eszközöltenek u. m. villanyvibrációs arcmasáz, összes szépség hibák eltávolítása, hajszálak végleges kiirtása, galván árammal, vörös or kezelés, szeplő májfolt, pattanások, szemölcs, tágpórusok mitesser és vauc eltávolítás.

Universó
kozmetikai intézet
Kolozsvár Mátyáskirály-tér 13. a mai kór legmagassabb igényének megfelelő kezelés.

Uj butor hitel!

Részletre, kölcsönképen adok el ebédlő, háló, nappali szobaberendezést.

Garai Károly
butor üzlete

Arad, Asztalos Sándor-u 5-

Keresek megvételre

100—150 hold jó **birtokot**
Torda-aranyos vagy más vármegyébe ajánlatokat kérek e lap kiadóhivatalához.